

doet ontstaan, de kreet voorstellend van het dier, dat op de vaas is afgebeeld. Veel vaatwerk werd in verschillende deelen gemaakt, boven- en benedenstuk accuraat op elkaar bevestigd en daarna van hals en beugel of handvat voorzien. Vooral later werden gietvormen veel gebruikt. Het aaneenvoegsel werd dan zorgvuldig door de deklaag gemaskeerd en slechts uit scherven kan men den opbouw van zulk werk zien.

De figuren 1, 2, 4 en 5 laten geen twijfel of we hebben hier met portretkunst te maken. Eigenaardig is de expressie, die in de monden gelegen is. Bij den een is deze trotsch, bij den ander lachend, dan weer grijnzend zooals in No. 4. Merk bij No. 1 en bij No. 2 ook op de typische oorversiering. We hebben hier klaarblijkelijk met verwanten der heerschende Inca's te doen, die eveneens den familienaam „Inca" droegen. Deze hadden als teeken hunner waardigheid groote oorversieringen, hetgeen den Spanjaarden aanleiding was hen met den naam „Orejones" te qualificeeren. No. 1 draagt sporen van tatoeage; of zijn het de zegeteekenen in den strijd opgedaan? We weten het niet. Nog treft ons de realistische voorstelling van het slechte gebit. Het is bekend, dat de Peruanen coca kouwden op de wijze van het sirih-pruimen in onzen Archipel. Mogelijk had deze gewoonte een funesten invloed op het gebit. Van No. 7 bestaat de bovenste groep, met uitzondering van het op één na laatste pulletje, uit zwart aardewerk. Hierbij treft dus hoofdzakelijk het sculpturale decor in tegenstelling van het hoofdzakelijk picturale ornament op de Tiahuanaco-vazen. Zeer typisch is het dubbele vaasje, dat links versierd is met een dierenkopje, terwijl rechts de fluit is, die het geluid van het afgebeelde dier moet demonstreeren. Het kleine figuurtje rechts stelt een muzikant voor. Men lette op de fraaie hoofdtooi, waarschijnlijk tot een ceremonieel costuum behoorend.

Vooral hebben deze vazen waarde, behalve de artistieke, met betrekking tot het archeologisch onderzoek. Men vindt hierin allerlei van het dagelijksch leven afgebeeld als hoofdtooi, kleederdracht, gebruiksvoorwerpen, muziekinstrumenten, wapens, lievelingsdieren (pets). Ook leert men uit het beschilderde aardewerk allerlei gebruiken kennen, zoowel godsdienstige dansen, als jacht en vischvangst. Bij de portretvazen treft het, dat meestal alleen het gelaat behoorlijk is afgewerkt, terwijl de rest (klaarblijkelijk van minder belang geacht) soms slechts schetsmatig wordt aangeduid. Natuurlijk wijst dit geenszins op onvermogen van den kunstenaar, doch op een concentreeren van de aandacht op het gelaat.

Grootsch is deze kunst geweest. Gelukkig, dat tal van musea voorbeelden van het plastisch uitbeeldingsvermogen der oude Peruanen bewaard hebben.

Het is moeilijk over het Inca- of Cuzcotype veel te zeggen. Ten eerste zijn er in de hooglanden betrekkelijk weinig specimina teruggevonden en